

<https://split.hr/advent-u-splitu-2024>[\(naslovica\)](#)**najnovije** **najčitanije**

Dobro je imati nekoga na početku.

Zamislite ljudе koji su spremni odgovoriti na sva vaša pitanja i riješiti sve izazove. Upravo ste zamisili OTP korisničku podršku.

otpbanka

12 mjeseci bez interesne ratnaze*

Za sve prljave putem kontakt forme

Zatraži poziv

ZA MALE PODUZETNIKE I OBRTNIKE

Na Zelenoj tržnici u Dugopolju danas **12 min** **će se dijeliti bakalar**

</zivot/na-zelenoj-trznici-u-dugopolju-danas-ce-se-dijeliti-bakalar/222195>

Daleko od oltara

Piše: Damir Petranović

(kolumna/daleko-od-oltara)

DALEKO OD OLTARA: Država koja ne voli svoje more

Podijeli 68

Ne propustite **23 min** **vikend pun zabave**

</zivot/ne-propustite-vikend-pun-zabave-/222194>

U Kaštelima se uskoro otvara najpovoljniji outlet u Hrvatskoj, a kad vidite cijene asortimana nećete vjerovati

</zivot/u-kastelima-se-uskoro-otvara-najpovoljniji-outlet-u-hrvatskoj-222193>

DAIKIN

sensira A++

Jacera d.o.o. Split

Slobode 2A, Split, tel.: 021 543-030

<http://www.jacera-klima.com/>

POSTAVLJANJE
FOTONAPONSKOG SUSTAVA
NA KUĆU ILI ZGRADU

(<https://www.dea-sdz.hr/>)

(<https://suzuki-split.hr/>)

ZELENO I MODRO
021 535 068
info@zelenoimodro.hr

(<http://zelenoimodro.hr/>)

PROMET

(<https://moj.promet-split.hr/>)

(<https://dizajnist.com>)

Od trajekta-olupina kojima se drndaju otočani, preko desetljećima generiranog nereda na obali koju kompletan državni aparat nije u stanju ni uknjižiti, pa do mornarice koja je i dalje zadnja rupa na svirali

Ministar mora o najvećoj tragediji na hrvatskom moru oglasio se s puna tri dana zakašnjenja, onda i s neobičnom konstrukcijom da 'nitko neće biti izuzet od odgovornosti u ovom slučaju ako ona bude utvrđena' - s naglaskom na 'ako', jer valjda postoji teoretska mogućnost da nitko nije kriv zato što se desetmetarska rampa više od pola stoljeća starog trajekta sručila na trojicu pomoraca i usmrtila ih.

To bi, ako smo dobro pohvatali **Olega Butkovića**, naprsto mogao biti uobičajen, gotovo svakodnevni, rutinski događaj.

'Običan da u uredu', reklo bi se.

Makar, kad bolje razmislimo, za 'Jadroliniju' to i nije tako nemoguća opcija: nacionalna brodarska kompanija, koja još najmanje četiri godine ima gotovo pa monopol na sve linije na Jadranu, posljednjih godina ustrajno se trudi svoju flotu učiniti što starijom i što nepouzdanim. Kupuju se isluženi, ali zato skupi i nefunkcionalni trajekti u Grčkoj, uz ozbiljnu sumnju na korupciju troše se i dodatni milijuni eura kako bi ih se barem dovelo u plovno stanje, a svejedno nikad ne znaš hoće li oni naprsto stati usred plovidbe i ležerno plutati dok ne stigne pomoć, kao 'Oliver' na jednom od svojih prvi putovanja.

Trajekt koji, nota bene, jednu od dvije predviđene rampe uopće nema - no cinici će reći da je zbog toga barem pedeset posto sigurniji.

Depresivna štorija o Jadroliniji u užem smislu odnosi se na onih 132 tisuće stanovnika hrvatskih otoka kojima životi ovise o njoj, kakva god bila - pa i zapuštena, zastarjela i sve manje pouzdana. U širem smislu, međutim, ona je dosta ilustrativna za državni odnos prema Jadranu, njegovom moru i obali, 'nacionalnom blagu' i 'strateškom resursu', kako mu se trideset i kusur godina tepa u uglavnom ispraznim državnim dokumentima.

U stvarnosti, država još uvijek nema pojma ni što ima: od ukupno 6278 kilometara obalne crte - na obali 1880 kilometara, na otocima 4398 kilometara - granice pomorskog dobra utvrđene su na jedva preko 1300 kilometara. Drugim riječima, Republika Hrvatska identificirala je i na sebe 'upisala' tek 20 posto onoga što sama proglašava najvećim nacionalnim blagom. A uz nevjerljivo složenu i dugotrajnu proceduru koju je sama sebi propisala, a onda i tradicionalnu sporost institucija koje bi je trebale provoditi, i petina obavljenog posla može se smatrati uspjehom.

Teško je zamisliti kada će država barem evidentirati sve one uvale, lučice i stijene koje su vlasnici obližnjih kuća zapasali, pa betonirali ili čak ogradili. Još je teže zamisliti kada će se na kompletnoj obali uvesti red. Jer problem nije samo u 'neupisanom' pomorskom dobru - ima ga već upisanog čak i na privatne vlasnike, još odavno, pa sve to sada treba revidirati i izvlastiti.

Na istom tom moru i obali država je od svog osnutka - ali, jasno, i znatno ranije - gledala i tolerirala, katkad prešutno odobravala i poticala različite oblike devastacije. Od muletića pred vikendicom preko ilegalnog sidrišta ili marine do grotesknih hotelskih kompleksa izgrađenih zahvaljujući kreativnom tumačenju namjerno nejasno sročenih urbanističkih planova. Od štanda za kokice ili pedaline do

metastaziranog cocktail-baru, od samljevenih sika do ograđenih privatnih plaža, od izmrcvarene prirode do sumnjivog društva poput onoga na Hvaru i Pagu ili u Bolu: apsolutno sve odvijalo se pod kapom države, njenih tromih institucija koje ljeta ionako provode na godišnjim odmorima, te dramatično potkapacitiranih inspekcija koje uglavnom nisu u stanju ni popisati što sve trebaju obići.

Kada je postalo evidentno da je zagustilo, prošlog ljeta usvojen je novi Zakon o pomorskom dobru koji sav taj, desetljećima generirani nered svaljuje na leđa gradova i općina uz naredbu da ga imaju riješiti u roku od dvije do tri godine pod prijetnjom kaznama - što djeluje posebno cinično zna li se da cijelih godinu dana nakon toga Vlada nije uspjela proizvesti čak ni jedan relativno jednostavan dokument, pravilnik koji propisuje kako je moguće zakonito popraviti zidić ili recimo dohraniti plažu.

I gdje god se okreneš, na sličnu bizarno postavljenu konstelaciju nailaziš: kad pročačkaš po neredu na moru, na kojemu potpuno čudesno nema višestruko više havarija, sudara i tragedija, osvijestiš da su i lučke kapetanije uglavnom bez dovoljno ljudstva, brodova i opreme, a da se jednom do dva puta godišnje akcije nazvane 'Sigurnost na moru' službeno i javno najavljuju - iz Zagreba.

Tek kada ljudi na otocima i doslovno počnu umirati zbog neadekvatnog prijevoza u bolnicu, naruči se nekoliko novih brodica za hitnu pomoć. Tek kada iz vladajuće stranke krene javni pritisak na ministra spomenutog na početku ovog teksta, nešto se počne mrdati oko izgradnje osnovne infrastrukture na prostoru na kojemu živi oko 15 posto stanovništva države i na kojemu se generira oko 25 posto ukupnih turističkih prihoda bez kojih bi cijela država vrlo brzo propala.

Tek kada rampe prastarih trajekata krenu i doslovno ubijati ljude, netko će (ali samo možda) promisliti na kakvim olupinama pomorci plove, a otočno stanovništvo živi.

Ne želimo ni promišljati o scenariju po kojemu će nekome iz dupeta u glavu doći potreba obnove flote Hrvatske ratne mornarice, roda vojske koji je - gle slučajnosti - također posljednji na redu za ikakva ozbiljna ulaganja. Ti brodovi ionako samo brane i čuvaju more kojega ova država očito ne voli.

A bogme ga katkad i otvoreno prezire.

Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

 Podijeli 68

Damir Petranović | 14. 08. 2024. | 21:55h

VAŠA REAKCIJA NA TEMU

Ludilo

Baza

Svašta

Ah

Užas

▲
59

▲
0

▲
1

▲
1

▲
4

Traži (trazilica)

Twitter (<https://twitter.com/DalmatinskiP>)

Facebook (<https://www.facebook.com/dalmatinskiportal>)

Marketing (marketing)

Kontakt (kontakt)

Impressum (impressum)

Pravila privatnosti (pravila-privatnosti)